

ע"פ 4466/13 - נתנאל אסולין פורטל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 4466/13

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט צ' זילברטל

המערער: נתנאל אסולין פורטל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט א' ביתן) מיום 9.5.13 בת"פ 42018-04-12

תאריך הישיבה: כ"ב באייר התשע"ד (22.5.14)

בשם המערער: עו"ד גיל שפירא; עו"ד אורי דיגי

בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

בשם שירות המבחן למבוגרים: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

השופט א' רובינשטיין:

א. המערער, יליד 27.5.91, הורשע לפי הודאתו בכתב אישום מתוקן בכך שסייע לאחר מעשה לשניים ששדדו נהג מונית ביום 14.4.12, בזאת שהסיע אותם לאחר השוד - באותו מועד סיפרו לו על השוד - בכוונה למלטם מעונש, וקיבל 100 ₪ משלל השוד. למערער אין עבר פלילי בטרם תיק זה. בית המשפט קמא עיין בתסקיר שירות המבחן שתיאר אישיות בעלת קשיים ורקע אישי לא פשוט, ואשר המליץ לבטל את ההרשעה; כן הוגשה חוות דעת מומחה שלפיה למערער הפרעת אישיות מסוימת. ואולם, בית המשפט סבר כי אין מקום לכך במקרה דנא, שכן ביטול הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים, נוכח פגיעה גדולה הצפויה בנאשם מעצם ההרשעה לעומת האינטרס הציבורי, ואין אלה פני הדברים. הוטלו 140 שעות של"צ וששה חודשי מאסר על תנאי.

ב. הערעור מכון כנגד אי ביטול ההרשעה, ומסב עצמו הן על טיעון עקרוני של הצורך בגישה רחבה לעניין הימנעות מהרשעתם של בגירים צעירים, כמו בענייננו, שכן לגביהם יש קושי להוכיח את הנזק הקונקרטי לשיקום הנאשם כנזכר כהלכת כתב (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997)), אך שצוין כי לשיטת המערער מעיקרא הסבה עצמה הלכה זו על נזק פוטנציאלי. אשר למערער דנא, נטען כי גילו הצעיר ואישיותו המורכבת והלא בשלה מצדיקים ביטול הרשעתו, ולכך מצטרף שירות המבחן בתסקיר עדכני, בו צוין כי המערער נישא בינתיים ונולדה לו בת, והוא מתקשה במציאת תעסוקה בשל הבקשה להציג רישום פלילי בסוגים שונים של עבודות. כל אלה נטענו בפנינו על-ידי הסניגוריה.

ג. המדינה מתנגדת לביטול ההרשעה, ומבקשת לראות את הנושא הן במשקפי הפרשה כולה, קרי, חומרת מעשה השוד שהמערער סייע בו לאחר מעשה, והן בטענה כי אין מתקיימות הדרישות לביטול הרשעה, שכן בידי המערער למצוא תעסוקה בתחום הנהיגה במשאית, שבחר לו ככיוון מקצועי לפי שעה.

ד. לא בלי התלבטות החלטנו לקבל את הערעור. ברי כי אין לנהוג כל עיקר יד קלה בביטול הרשעה, שהיא "דרך המלך" ההכרחית במרבית התיקים. ואולם, המחוקק פתח פתח לכך בסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982. איננו רוצים ליטע כאן מסמרות באשר לגישה בכגון דא לעניינם של בגירים צעירים, אף כי הדעת נותנת שהיותם ב"תקופת המעבר" שבין קטינות לבגירות, על סימני השאלה והערפל באשר לעתיד המובנים בה, היא גורם שיש להידרש אליו, תוך שיקול כל מקרה לגופו וכלל הנסיבות. הלכת כתב (ראו עמ' 342) מתמקדת (מפי השופט דורנר) ב"פגיעה חמורה בשיקום הנאשם", בלא שייפגעו מהותית שיקולי ענישה אחרים.

ה. במקרה דנא יש חומרה מובנית בפרשה העבריינית, אך חלקו של המערער הוא משני בכך שלא ידע על השוד מראש, והדברים נאמרים בלא להקל בעבירתו ראש. מאידך גיסא, עברו הנקי של המערער, גילו הצעיר, רקעו על קשייו האישיים כעולה מן התסקיר ומחוות הדעת הפסיכולוגית, וההתפתחויות החיוביות בחייו וכן קבלת האחריות, ועמם האמור בתסקיר באשר לקשיים שבהם הוא נתקל בהשגת עבודה, מטים את הכף לעבר קבלת הערעור וביטול ההרשעה; זאת - בהנחה כי יש בכך משמעות של ממש לעניין שיקומו. הדברים אינם נאמרים בלב קל, והמערער מזהר כי ההזדמנות הניתנת לו כאן מזמינה התנהגות עתידית מצדו שלא תביא אותו חלילה מחדש לאולמי בתי המשפט, בתוצאות העלולות להיות אחרות לחלוטין. אנו מבטלים איפוא את ההרשעה ועמה את המאסר על תנאי, ומטילים צו מבחן פיקוחי למשך שנה מהיום כמולץ על-ידי שירות המבחן. נציין כי השל"צ בוצע.

ו. אנו מקוים, כי אכן המערער יצדיק תוצאה זו ולא ישוב לסורו.

ניתן היום, כ"ב באייר התשע"ד (22.5.2014).

שופט

שופט

שופט
